

Rzeczy Internetu Rzeczy

Niniejszy artykuł to próba ontologicznej interpretacji zjawiska Internetu Rzeczy (IoT) – zdobywającego coraz większą popularność technologii, pozwalającej zautomatyzować ogromne obszary codziennego życia. Punkt wyjścia stanowi analiza korpusu 126 anglojęzycznych tekstów dotyczących techniczno-inżynierskiej problematyki Internetu Rzeczy, przeprowadzona przy wykorzystaniu metod lingwistyki komputerowej.

Dzięki tej analizie udało się wyróżnić 14 słów-kluczy opisujących w kontekście IoT wyrazy „thing” i „object”, ukazujących głębokie przeświadczenie twórców uwzględnionych w korpusie tekstów o istnieniu w ramach Internetu Rzeczy dualizmu pomiędzy „przedmiotami fizycznymi” i „cyberprzedmiotami”. Jest on widoczny już w definicji zaproponowanej przez Międzynarodowy Związek Telekomunikacji, określającej IoT „globalną infrastrukturą dla społeczeństwa informacyjnego, umożliwiającą działanie zaawansowanym usługom poprzez łączenie (fizycznych i wirtualnych) rzeczy w oparciu o istniejące i rozwijane zdolne do współpracy [*interoperable*] technologie informacyjne i komunikacyjne”.

Aby w pełni zrozumieć wagę tego dualizmu, artykuł odwołuje się do nurtu we współczesnej metafizyce, znanego jako ontologia zwrócona ku przedmiotom lub spekulatywny realizm, a w szczególności do idei Grahama Harmana, jednego z twórców tej szkoły. Poprzez uważną analizę słów-kluczy, wykorzystującą narzędzia wypracowane Harmana, w szczególności jego koncepcję „przedmiotu poczwórnego” i interpretację Heideggerowskiej analizy narzędzia, dochodzi ostatecznie do obalenia tego dualizmu i zaproponowania monistycznej ontologii przedmiotów Internetu Rzeczy.

Artykuł stanowi również przykład możliwości wykorzystania narzędzi humanistyki cyfrowej w filozofii, wpływających zarówno na styl uprawiania tej dziedziny wiedzy, jak i na wypracowywane w jej ramach rozwiązania.